

Επιμορφωτικό πρόγραμμα με θέμα “Εξ αποστάσεως εκπαίδευση”

Παιδαγωγικές αρχές και μεθοδολογία της εξ αποστάσεως
εκπαίδευσης (1/2)

Βασίλειος Δαγδιλέλης
Αφ. Καθηγητής
Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής
ΠΑΜΑΚ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδεια χρήσης

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδεια χρήσης
Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

Κέντρο Υποστήριξης
Διδασκαλίας και Μάθησης

Παιδαγωγικές αρχές και μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (1/2)

Βασίλης Δαγδιλέλης

Εισαγωγικά

Τι θα δούμε/μάθουμε στο σημερινό πρόγραμμα

Μερικά χαρακτηριστικά της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης που μπορούν να μεταβάλουν σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο με τον οποίο είναι οργανωμένα τα μαθήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Επίσης θα μελετηθούν ορισμένες βασικές αρχές για:

- **τη δόμηση μαθημάτων που διενεργούνται εξ ολοκλήρου από απόσταση** (είτε με σύγχρονο, είτε με ασύγχρονο τρόπο)
- **καθώς και τρόποι με τους οποίους η εξ αποστάσεως εκπαίδευση μπορεί να εμπλουτίσει τα παραδοσιακά μαθήματα** (πρόσωπο-με πρόσωπο).

Δεν θα αναφερθούμε σε

Ασύγχρονα μαθήματα **αυτοδιδασκαλίας ή αυτεπिमόρφωσης**

δηλαδή μαθήματα στα οποία δεν υπάρχει επικοινωνία με

κάποιον διδάσκοντα

Πλαίσιο Ι

Το ΠΑΜΑΚ είναι ένα Πανεπιστήμιο που χρησιμοποιεί την εξΑΕ **μάλλον περιστασιακά** (εκτός του e-class και κάποιων άλλων εξαιρέσεων) – χωρίς αναφορά στο ΚΕΔΙΒΙΜ

Πλαίσιο ΙΙ

Ακόμη, τα ακροατήρια **μπορεί να διαφέρουν σε μέγεθος**, από 10-15 (ΜΠΣ), έως αρκετές εκατοντάδες –

άρα

ορισμένες τεχνικές διάδρασης και συνεργασίας σε σύγχρονες συνεδρίες(π.χ. χωρισμός σε ομάδες ή κοινά κείμενα) **είναι πολύ δύσκολες**, ενώ άλλες δραστηριότητες είναι **εφικτές** (π.χ. τεστ online, παρακολούθηση βίντεο κ.λπ.)

Πλαίσιο ΙΙΙ

Υπάρχει μια **σχετική εμπειρία** των μελών ΔΕΠ κ.λπ. –
κυρίως μετά την πανδημία.

Εμπειρίες από την πανδημία

Έχετε λίγο-πολύ όλες και όλοι μια σχετική εμπειρία από τη διδασκαλία τον καιρό της πανδημίας.

Ποιες είναι οι απόψεις σας; Ποια είναι τα βασικά εμπόδια στην εξΑΕ; Ποια είναι τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία στην εξΑΕ;

Έκφραση απόψεων: ένα icebreaker

Ανοίξτε το ακόλουθο αρχείο και σημειώστε με 3-4 διακριτές λέξεις, τις προσδοκίες σας, τις εντυπώσεις σας ή τα συναισθήματά σας για το 2023.

<εδώ παρεμβάλλεται η ηλεκτρονική διεύθυνση ενός κενού φύλλου Google Doc. Στη συνέχεια, οι λέξεις που αναγράφονται στο κείμενο αυτό μεταφέρονται σε ένα πρόγραμμα δημιουργίας «συννεφώλεξου» και γίνεται η σχετική συζήτηση>

Συστηματική και ολοκληρωμένη προσφορά εξαΕ

Για παράδειγμα: Ανοιχτά Πανεπιστήμια, Πανεπιστήμια Κύπρου κ.ά.

Η οργάνωση της εξαΕ είναι μια πιο **σύνθετη** και **απαιτητική** διαδικασία

Οργάνωση Υπηρεσίας στήριξης εξΑΕ

α/α	Γενικοί άξονες	Ανάλυση αξόνων	
1	<u>Σύσταση μονάδας Παιδαγωγικού Σχεδιασμού Προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης</u>, η οποία θα ενισχύει παιδαγωγικά τη Μονάδα Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και θα επιμελείται των αναγκών σε υλικό μελέτης, διαδραστικές δραστηριότητες και διαμορφωτική αξιολόγηση, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Αντίστοιχα μονάδες Διοικητικών θεμάτων, τεχνολογικών θεμάτων; Advisory board (εθνικό ή διεθνές)	Ποιοί την αποτελούν (βιογραφικά; προσόντα;); με ποιες διαδικασίες εκλέγονται/τοποθετούνται; Πόσα άτομα; Με ποιο τρόπο συστηματικά παρακολουθεί τις σχετικές διεθνείς εξελίξεις; Με ποιο τρόπο επιμελείται των αναγκών σε υλικό μελέτης; Με ποιο τρόπο επιμελείται των αναγκών σε διαδραστικές δραστηριότητες; Με ποιο τρόπο επιμελείται των αναγκών στο θέμα της διαμορφωτικής αξιολόγησης; Είναι καταγεγραμμένα και θεσμοθετημένα όλα αυτά;	
2	Σαφής προγραμματισμός για τη διασφάλιση της αλληλεπίδρασης των φοιτητών μεταξύ τους, με τον διδάσκοντα και με το υλικό μελέτης.		
3	Συγκεκριμενοποίηση των διαδικασιών ανατροφοδότησης των φοιτητών σε σχέση με τις γραπτές εργασίες.		
4	Ανάπτυξη προγραμμάτων επιμόρφωσης των διδασκόντων σε θέματα αλληλεπίδρασης και ιδιαιτεροτήτων της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.		
5	Σχεδιασμός ολοκληρωμένου πλαισίου αξιολόγησης, εστιασμένος στη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και ο οποίος θα περιλαμβάνει σαφώς καθορισμένα κριτήρια αξιολόγησης για τις εργασίες και την τελική εξέταση.	Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών είναι ικανοποιητικοί; Γίνεται σεβαστή η ιδιωτικότητα των φοιτητών αν διερευνώνται δεδομένα analytics (π.χ. από το moodle);	X

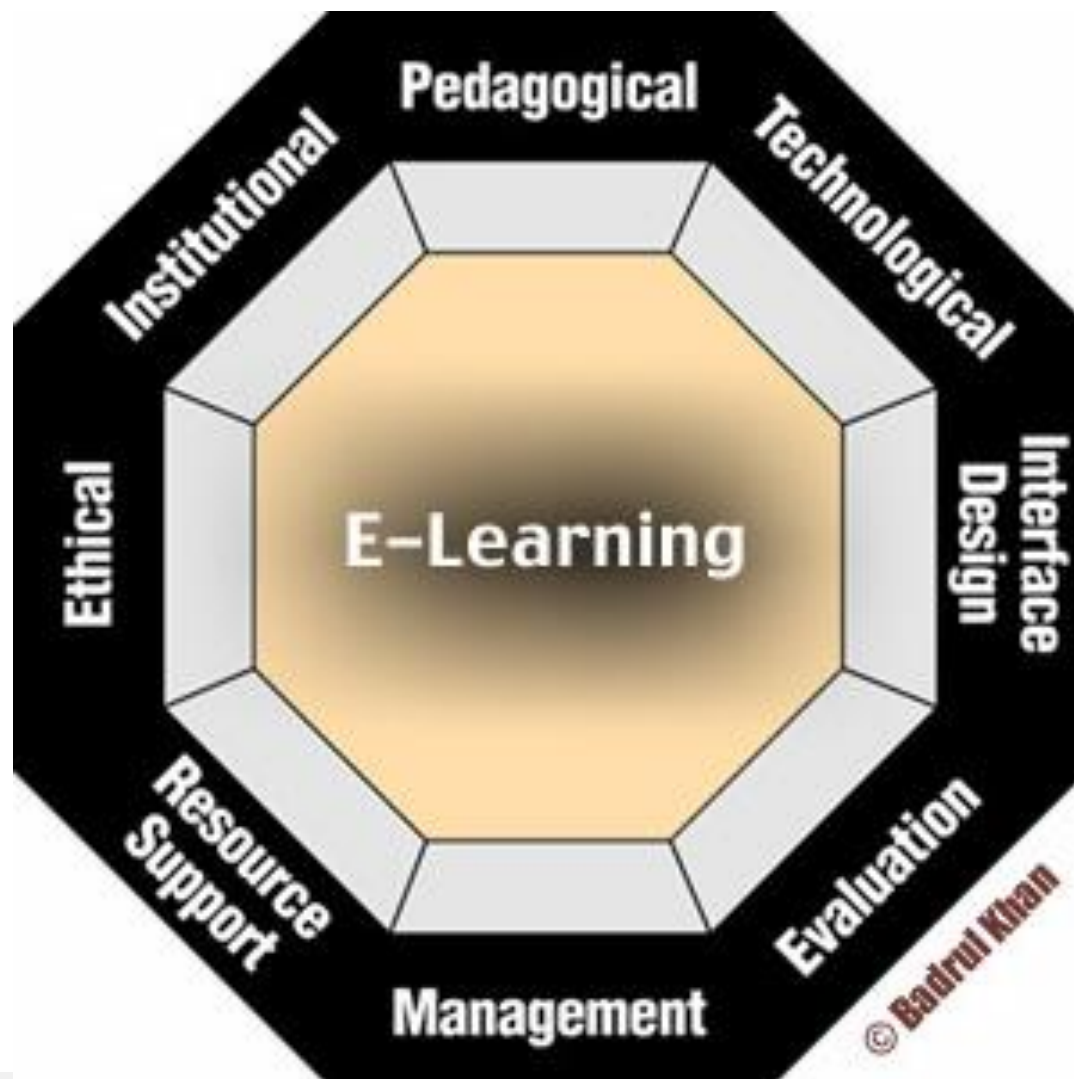
Κριτήρια εξωτερικής αξιολόγησης εξΑΕ

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ

1.1	Οργάνωση διδακτικού έργου					
1.1.1	Τα κριτήρια εισδοχής φοιτητών/τριών στο πρόγραμμα σπουδών βασίζονται σε σαφείς κανονισμούς και στη συνεπή εφαρμογή τους.					
1.1.2	Ο αριθμός φοιτητών κατά μάθημα επιτρέπει την εποικοδομητική διδασκαλία και επικοινωνία και συγκρίνεται θετικά με τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα ή/και διεθνείς πρακτικές.					
1.1.3	Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας εξασφαλίζει την ποιοτική υλοποίηση των στόχων του προγράμματος σπουδών και την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Συγκεκριμένα λαμβάνονται υπόψη:					

1.2	Διδασκαλία					
1.2.1	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για την επίτευξη του σκοπού του μαθήματος και των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.					
1.2.2	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για ενήλικες.					
1.2.3	Γίνεται συνεχής-διαμορφωτική αξιολόγηση και ανατροφοδότηση των φοιτητών σε τακτά διαστήματα.					

Το μοντέλο του Badrul Khan

Κανόνες και ομάδα δημιουργίας διδακτικού υλικού

Υπάρχει αναγκαιότητα για τη **συγκρότηση μιας ομάδας** ειδικών για τη δημιουργία και υποστήριξη μαθημάτων εξΑΕ

Επίσης υπάρχουν **προδιαγραφές** για το διδακτικό η επιμορφωτικό υλικό

Όλα αυτά όμως, για την ώρα, δεν αντιστοιχούν στις τρέχουσες λειτουργίες του ΠΑΜΑΚ

Μια σημαντική λειτουργία των μαθημάτων αυτών

Να δείξει τις δυνατότητες και άρα οι εμπλεκόμενοι (δηλαδή διδάσκοντες όλων των κατηγοριών) να **εμπνευστούν**, να **δοκιμάσουν** οι ίδιοι τεχνικές και μεθόδους και πιθανόν να **υποστηρίξουν** την αναβάθμιση αυτών των υπηρεσιών για εξΑΕ του ΠΑΜΑΚ (π.χ. για συνδρομή σε πλατφόρμες, για βελτίωση ενός συστήματος online αυτοματοποιημένη αξιολόγησης κλειστού τύπου - που θα λειτουργεί ως διαμορφωτική αξιολόγηση ή ως αυτοαξιολόγηση για τους φοιτητές).

Αλλαγές σε **ατομικό**, αλλά και σε **ιδρυματικό επίπεδο**

Μια προϋπόθεση για τη συστηματική χρήση της εξΑΕ

Η χρήση μεθόδων της εξΑΕ

καθιστά αναγκαία μια **προσαρμογή** (και μερικές φορές μια **ριζική αλλαγή** των μεθόδων διδασκαλίας).

Για παράδειγμα περισσότερη **αλληλεπίδραση** και μεταξύ των φοιτητών και διδάσκοντος με φοιτητές), **συνεργασία** φοιτητών μεταξύ τους

Ένα απροσδόκητο αποτέλεσμα από την πανδημία

Οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δημιούργησαν, αυθόρμητα και χωρίς παρέμβαση του Υπουργείου, **μια τεράστια Κοινότητα Μάθησης** (>25000 μέλη) μέσα σε λιγότερο από ένα μήνα.

Ο ρόλος της υπήρξε καταλυτικός.

Ίσως πρέπει να τεθεί ένα θέμα συγκρότησης μιας τέτοιας Κοινότητας για την τριτοβάθμια;

Μερικά ιστορικά στοιχεία

Αρχή , με αλληλογραφία κ.λπ., από τον 19^ο αιώνα.

Στα **τέλη της δεκαετίας του '80** μια σειρά λόγων οικονομικής και πολιτικής, τεχνολογικής φύσεως

- Παγκοσμιοποίηση της Οικονομίας
- Αναγκαία η διαρκής κατάρτιση – συνεχιζόμενη εκπαίδευση
- Ύπαρξη αναγκαίας υποδομής

Δημιουργεί μια **αναγέννηση** της εξΑΕ με ψηφιακά πλέον μέσα

Από το 1990 ως το 2019

Τεράστια **πρόοδος τεχνολογική** στις υποδομές (Hardware & Software) - Π.χ. σύνδεση πριν 20 χρόνια με Γερμανία

Η εξΑΕ καθιερώνεται κυρίως μέσα στο πλαίσιο της **Εκπαίδευσης**
Ενηλίκων

Από το 1990 ως το 2019 - συνέχεια

Παράλληλα αναπτύσσονται θεσμοί όπως:

Khan Academy <https://www.youtube.com/@khanacademy>

Τα πάντα γύρω από το web: <http://www.w3schools.com>

Digital School (Ελλάδα): <https://dschool.edu.gr/>

MOOC και γενικά online μαθήματα: <https://www.mooc-list.com/>

Επίσης αναπτύσσονται **πλατφόρμες** CMS, LMS όπως moodle, CoMPUs, e-class

Αναπτύσσονται επίσης **συστήματα υποστηρικτικά** όπως για την Online αξιολόγηση (Hot Potatoes), λογισμικά στη λογική του web 2.0 (Kahoot, padlet κ.ά.)

Φυσικά αναπτύσσονται και **Κοινωνικά Δίκτυα**

Ελλάδα: το ψηφιακό σχολείο (ένας συσσωρευτής ψηφιακού περιεχομένου)

Αρχική

Πλατφόρμα
e-me

e-books

Αποθετήρια
Φωτόδεντρο

Συσσωρευτής
ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ

Άλλες
Υπηρεσίες

Υλικό
Δημοσιότητας

Νέα –
Ανακοινώσεις

Επικοινωνία

Ελληνικά

ΨΗΦΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
"ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ"

Φωτόδεντρο
ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΑ
ΣΧΟΛΙΚΑ
ΒΙΒΛΙΑ
ebooks.edu.gr

ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΑ
ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
Φωτόδεντρο

μαθησιακά
αντικείμενα

εκπαιδευτικά
βίντεο

εκπαιδευτικό
λογισμικό

υλικό
χρηστών

εκπαιδευτικά
σενάρια

ανοιχτές
εκπαιδευτικές
πρακτικές

μαθητικές
δημιουργίες

ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ
ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΕΣ

πολιτισμικό
υλικό

μικρότοποι
του Φωτόδεντρου

ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

online παρατηρητήριο

σφραγίδες ποιότητας

υπηρεσία συντήρησης

Photodentro
SaaS

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ

Ψηφιακό Σχολείο
ΨΗΦΙΑΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Η πανδημία

Ήταν φυσικά καταστροφική (κυρίως για τις μικρές ηλικίες), αλλά και μια ευκαιρία ταυτόχρονα.

Όπως είπε η Ursula von der Leyen,

Η πανδημία μας δίδαξε τις νέες δυνατότητες, αλλά και τα όρια της εξΑΕ.

Για παράδειγμα, συνειδητοποιούμε ότι ένα μέρος της ταυτότητας ενός επιστήμονα δημιουργείται όχι μόνο μέσα στα αμφιθέατρα, αλλά και στη βιβλιοθήκη, στους διαδρόμους, ακόμη και στο κυλικείο...

Η **αίσθηση της τάξης**, του συνανήκειν

Μερικά προφανή πλεονεκτήματα

- Πρόσβαση στα μαθήματα (διδασκαλία),
- στο εκπαιδευτικό υλικό,
- επικοινωνία

– σε περιπτώσεις αδυναμίας πρόσβασης: περιπτώσεις όπως της πανδημίας, γεωγραφία (νησιά, δυσπρόσιτες περιοχές), οικονομικοί και κοινωνικοί λόγοι.

<https://auth.e-me.edu.gr/?eme=https://e-me.edu.gr/&cause=no-token&eat=64a510f1ff53367cfdccef78809db4b9>

Είναι, παρεμπιπτόντως, εντελώς **συντηρητική** η στάση της Ελληνικής Πολιτείας που απαγορεύει με σχεδόν δρακόντεια μέτρα την εξΑΕ στην Τριτοβάθμια – με μερικές εξαιρέσεις.

Θεωρητικά Ι

- Διεύρυνση του **χώρου** (αλλά είμαστε πάντα online),
- του **χρόνου**,
- των δυνατοτήτων **αλληλόδρασης**,
- νέες διαστάσεις στη **συναλλακτική απόσταση**,
(transactional distance),

Θεωρητικά II

- νέα **κανάλια επικοινωνίας**,
- **ποικίλοι πόροι** (multi-resources) και
- νέο **διδακτικό πλαίσιο** (π.χ. συνεργασία – ομαδοσυνεργατική),
- **εκχώρηση** ενός μέρους της ευθύνης για το μάθημα και τη μάθηση στους φοιτητές

First Thing First

Εκμετάλλευση όλων των εργαλείων, περιβαλλόντων, πλαφορμών, γενικότερα πόρων, που είναι διαθέσιμοι
Δυνατότητες (δυναμικής οπτικοποίησης), προσομοίωσης κ.λπ.

Global Time line of Religions:

<https://www.youtube.com/watch?v=U0lcyNxdzn8>

<https://www.youtube.com/watch?v=AvFI6UBZLv4>

Centennia <http://historicalatlas.com/>

Η εξΑΕ σε συνδυασμό με παραδοσιακή διδασκαλία

Γιατί αυτές οι δραστηριότητες έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον;

Τα διδάγματα της πανδημίας να μετατραπούν σε «διδακτικό όφελος»

Ανεστραμμένη τάξη και πρόσθετες δραστηριότητες

Τι σημαίνει ανεστραμμένη τάξη (flipped classroom)?

Τυπικά (προσαρμοσμένο από τη wikipedia)

Μια **ανεστραμμένη τάξη** είναι μια εκπαιδευτική στρατηγική ... που βάζει τους φοιτητές να **ολοκληρώνουν τη θεωρητική μελέτη στο σπίτι** και να **εργάζονται στη ζωντανή επίλυση προβλημάτων κατά τη διάρκεια της τάξης.**

Μια λιγότερο αυστηρή εκδοχή της ανεστραμμένης τάξης

Υλικό για μελέτη- στο σπίτι πριν το μάθημα

(μέσω e-mail ή με ανακοινώσεις στο forum κ.λπ. στο e-class).

Μπορεί να περιλαμβάνει κείμενα, παρακολούθηση βίντεο, online ερωτήσεις κλειστού ή ανοιχτού τύπου ή άλλες δραστηριότητες με χρήση ψηφιακών πόρων

Μια λιγότερο αυστηρή εκδοχή της ανεστραμμένης τάξης II

Σκοπό

την εμπλοκή των φοιτητών σε μια προκαταρκτική διαδικασία προσέγγισης του αντικειμένου μέσα από τις δικές τους δραστηριότητες.

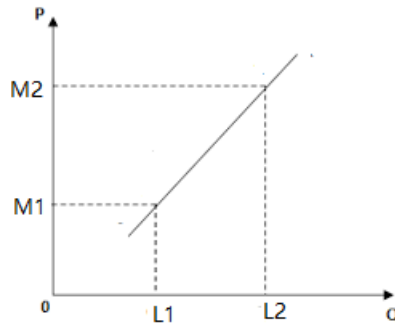
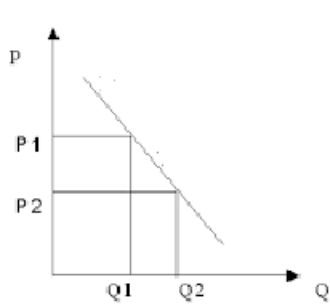
Στο μάθημα πρόσωπο με πρόσωπο – στην τάξη -
μπορούν να λυθούν ασκήσεις ή να γίνει ένα σύνηθες
μάθημα – αλλά πιο διαδραστικό ή συμμετοχικό.

Μια λιγότερο αυστηρή εκδοχή της ανεστραμμένης τάξης III

Προφανώς μπορεί να υπάρχει και μια συνέχεια με
ανάλογες δραστηριότητες **μετά το μάθημα.**

Μερικά τυχαία παραδείγματα

Από τις δυο ευθείες, ποια μπορεί να αντιστοιχεί σε ζήτηση και ποια σε προσφορά;

Μπορείτε να βρείτε το σημείο ισορροπίας;

Οι δυο καμπύλες είναι πάντοτε ευθείες; Έχουν πάντα ένα σημείο τομής;

Βίντεο για προσφορά και ζήτηση:

https://www.youtube.com/watch?v=AUnQy_QFi9Y

Συνοπτική παρουσίαση των εννοιών:

<http://users.sch.gr/geodre/microaei/zitisiprosfora.html>

Πρόσθετες Δραστηριότητες μετά το μάθημα (ΠΔ)

Λειτουργούν κατά έναν τρόπο ανάλογο με εκείνον της
Ανεστραμμένης Τάξης, με κύριο σκοπό την **εμπέδωση**
των κατακτημένων γνώσεων, την **εξάσκηση**, τη
βελτίωση γενικά της μάθησης.

Συνοδευτικές, Παράλληλες Δραστηριότητες (ΣΔ)

Λειτουργούν κατά έναν **τρόπο παράλληλο**, κατά κάποιο τρόπο, «ανεξάρτητα» από τη ροή του κανονικού μαθήματος.

Απευθύνονται κυρίως σε **φοιτητές που επιθυμούν να ασχοληθούν περισσότερο** με το αντικείμενο του μαθήματος.

Λειτουργία της ΑΤ και των ΠΔ μετά το μάθημα Ι

- Η ΑΤ και οι ΠΔ πρέπει να προσφέρονται κατά τρόπο **συστηματικό** και **ενδιαφέροντα** – αλλιώς αποδυναμώνεται η λειτουργία τους

Λειτουργία της ΑΤ και των ΠΔ μετά το μάθημα ΙΙ

- Ο καθηγητής **θα σταθμίσει** φυσικά το επίπεδο δυσκολίας, τον απαιτούμενο χρόνο και το είδος των δραστηριοτήτων

Λειτουργία της ΑΤ και των ΠΔ μετά το μάθημα ΙΙΙ

- Η παρακολούθηση της συμμετοχής και της «ποιότητας» της συμμετοχής, είναι ένα ακόμη θέμα στη διακριτική ευχέρεια του διδάσκοντος

Λειτουργία της ΑΤ και των ΠΔ μετά το μάθημα IV

- Οι ΑΤ και ΠΔ (όπως και ΣΔ) έχουν **κόστος** (υποστήριξη, ανθρώπινοι πόροι, ίσως χρήματα) αλλά είναι **επαναχρησιμοποιούμενες**

Λειτουργία της ΑΤ και των ΠΔ μετά το μάθημα V

- Τι γίνεται με τους φοιτητές που δε συμμετέχουν;

Λειτουργία της ΑΤ και των ΠΔ μετά το μάθημα Σύνοψη

- Συστηματικά και ενδιαφέροντα
- Στάθμιση επιπέδου και χρόνου
- Παρακολούθηση Συμμετοχής
- «Κάλυψη κόστους»
- Τι γίνεται με τους φοιτητές που δε συμμετέχουν;

Σύγχρονες Συνεδρίες

Σύγχρονες Συνεδρίες Ι

Οι σύγχρονες συνεδρίες, έχουν ένα βασικό
πλεονέκτημα, ότι πραγματοποιούνται σε πραγματικό
χρόνο και είναι, κατά κάποιο τρόπο, **πλησιέστερα στο
παραδοσιακό «πρόσωπο-με-πρόσωπο» μάθημα**, δια
ζώσης.

Σύγχρονες Συνεδρίες II

Τεχνικά προβλήματα (σύνδεσης, αλλά και διαχείρισης του περιβάλλοντος), ιδίως όταν υπάρχουν πολλοί συμμετέχοντες –Δυνατότητα δεύτερου διδάσκοντος

Σύγχρονες Συνεδρίες IIa

Άρα όσο γίνεται μεγαλύτερη **εξοικείωση** με τα λειτουργικά χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος, δηλαδή **προσομοίωση** του μαθήματος, επανάληψη, πρόβες. Χρησιμοποιήστε και ένα **δεύτερο Η.Υ.**, ταυτόχρονα

Ρεαλιστικός Χρονοπρογραμματισμός

PowerPoint III

Το PowerPoint είναι ο **θάνατος της Εκπαίδευσης**

Πώς να αποφύγετε το θάνατο με το PowerPoint ?

<https://www.youtube.com/watch?v=oM7lWXJe2As>

TEDx ομιλία για το «θάνατο με PowerPoint»:

<https://www.youtube.com/watch?v=lwpi1Lm6dFo>

Σύγχρονες Συνεδρίες IV

Η μοναξιά (και των δυο) και η διαρροή

Η αγωνία του τερματοφύλακα πριν το πέναλτι (Βιμ Βέντερς)

Σύγχρονες Συνεδρίες V

Η δόμηση των σύγχρονων συνεδριών (ένα μοντέλο)

ΜΙΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

1,5 ώρα	1,5 ώρα	Περίοδος 1 εβδομάδος	1,5 ώρα	1,5 ώρα
Παρουσίαση ενδιάμεσης μελέτης και αποτελεσμάτων	Εισήγηση, διαπραγμάτευση νέου θέματος	Ομαδική - συνεργατική επεξεργασία θεμάτων που τους έχουν ανατεθεί. Δημιουργία παρουσιάσεων	Παρουσίαση ενδιάμεσης μελέτης και αποτελεσμάτων	Εισήγηση, διαπραγμάτευση νέου θέματος

ΣΥΓΧΡΟΝΗ 3 ΩΡΕΣ

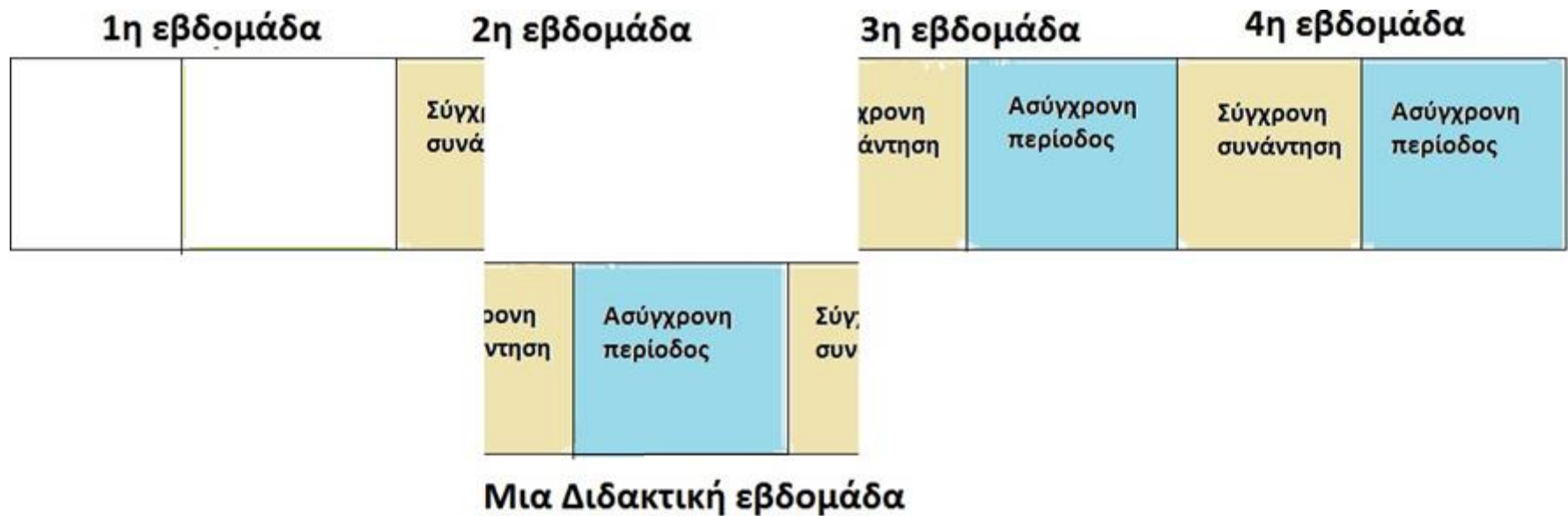
ΑΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1 ΕΒΔΟΜΑΔΑ

ΣΥΓΧΡΟΝΗ 3 ΩΡΕΣ

Ανάλυση μιας Διδακτικής εβδομάδας

Σύγχρονες Συνεδρίες Va

Η δόμηση των σύγχρονων συνεδριών (ένα μοντέλο)

Ο ρόλος του διδάσκοντος

Η **κοινωνική παρουσία** του διδάσκοντος είναι βασικό συστατικό της αποτελεσματικής διαδικτυακής μάθησης. Ο ρόλος του δασκάλου είναι να ανταποκρίνεται στις σημαντικές ενέργειες των μαθητών και να τονώνει τον προβληματισμό τους για τη μάθηση.

Ο διδάσκων πρέπει να είναι ουσιαστικά **παρών**.

Να προτείνει δραστηριότητες που **να έχουν νόημα**

Οι δραστηριότητες να ωθούν τους σπουδαστές να **παίρνουν πρωτοβουλίες** και να είναι **δημιουργικές**

Διδακτικές πρακτικές στις σύγχρονες Συνεδρίες

- Ισχυρή αλληλόδραση
- Εργασία σε μικρότερες ομάδες, όταν είναι εφικτό
- Μετατόπιση των δραστηριοτήτων στους σπουδαστές χρησιμοποιώντας τεχνικές (roll, χρονογραμμές, λογισμικά, εννοιολογικούς χάρτες, άλλους ψηφιακούς πόρους)
- Η ειδική περίπτωση των αιθουσών «τηλεδιάσκεψης»: πρακτικές συμβουλές, όπως ακινησία, απουσία λαμπερών αντικειμένων, χρήση πίνακα κ.λπ.
- Εκπόνηση εργασιών στο μεσοδιάστημα (εάν είναι εφικτό)

Πρακτικές συνεργασίας και αλληλεπίδρασης στις σύγχρονες Συνεδρίες

Η μέθοδος και τα εργαλεία της;

Ένα debate για κάποιο θέμα (ως **μέθοδος**)

Εύρεση ή επινόηση **κατάλληλων εργαλείων**

Για παράδειγμα: *πρέπει το ΠΑΜΑΚ να επενδύσει ισχυρά στην εξΑΕ (για παράδειγμα με εξοπλισμό, δημιουργία Υπηρεσίας, περισσότερη εξωστρέφεια στον τομέα αυτό κ.λπ.);*

Προφορικά;

Γραπτά:

https://docs.google.com/document/d/1tMX9pfYTMsjZgD16g1NYGos_2M8zBb0rtu9QOaCPqnM/edit?usp=sharing

Ειδικό tool: <https://www.kialo-edu.com/>

Initial Images

stock exchange

<https://www.youtube.com/watch?v=2u007Msq1qo>

new york stock exchange secret rooms

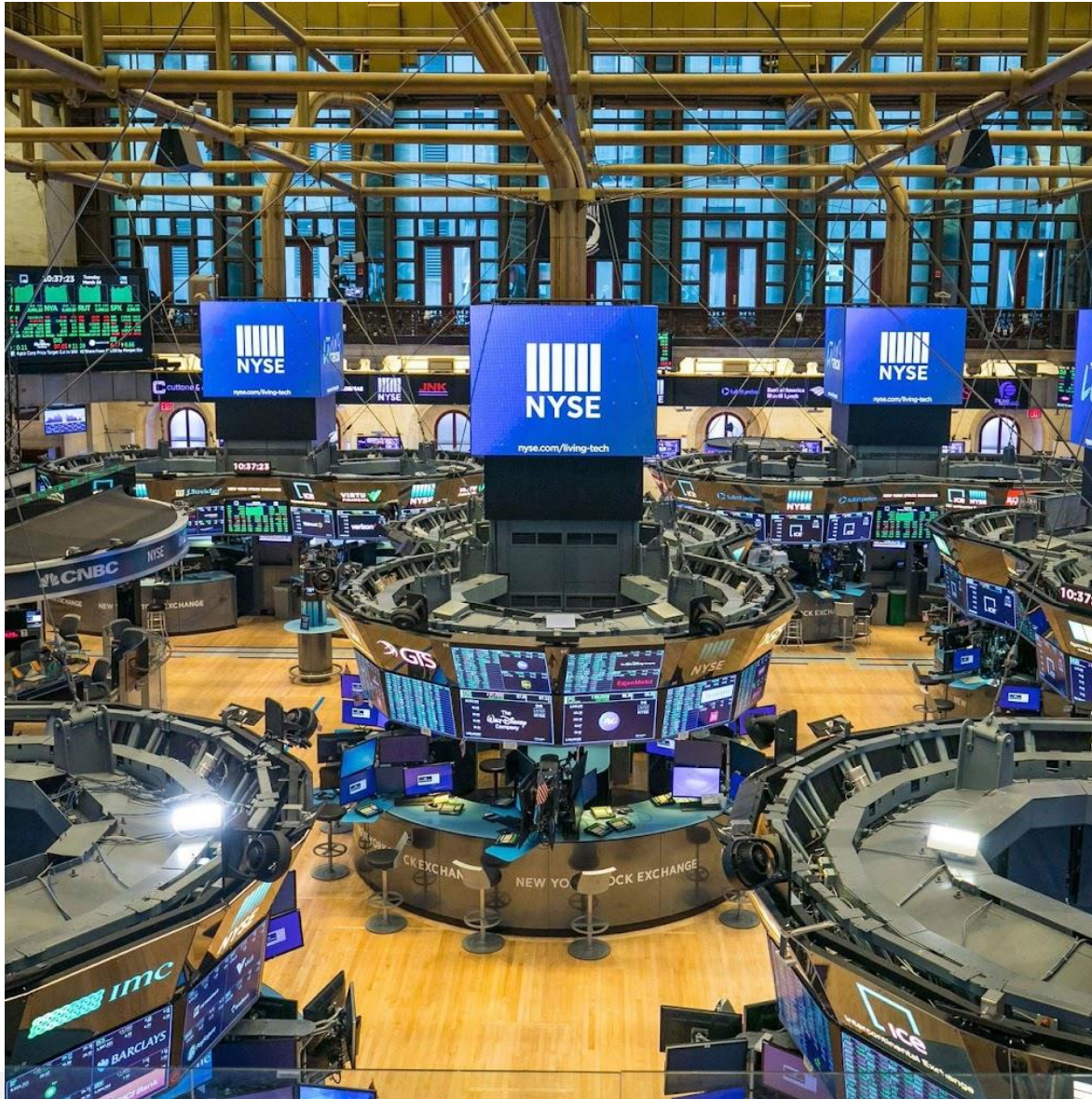
<https://www.youtube.com/watch?v=9nznWkR3Yho>

A visit

https://www.youtube.com/watch?v=ns7kfl_apwk

Initial Images II

Initial Images III

Ο σκύλος μου

Οδηγίες και δραστηριότητες I

- Στέλνετε περισσότερες από μια **υπενθύμιση** (κυρίως αν η μέρα και ώρα δεν είναι σταθερές).
- Προσδιορίστε το περιεχόμενο του μαθήματος και **κοινοποιείτε** το στους σπουδαστές
- Ενθαρρύνετε τους να **υποβάλουν ερωτήσεις** πριν το μάθημα
- Κάντε κάποιο «**διάλειμμα**»

Οδηγίες και δραστηριότητες II

- Έχετε μια **checklist** των θεμάτων που θέλετε να καλύψετε
- Περιγράψτε με σαφήνεια τους **στόχους** σας
- Εξηγείστε σαφώς τη λειτουργία (και την προσδοκία σας) για τα **rooms**.
- Μπορείτε να έχετε κάποιον **moderator-βοηθό**;

Εξ αποστάσεως ασύγχρονη διδασκαλία

Η δομή ενός τυπικού μαθήματος

- Υλικό αναφοράς
- Δραστηριότητες
- Πρόσθετα στοιχεία (επόμενη διαφάνεια)

Πρέπει να στηρίζεται κυρίως σε **δημιουργικές** (και όχι μόνο παθητικές) δραστηριότητες – **συνεργατικές** στο μέτρο του εφικτού, με κοινό «παραδοτέο»

Σε τακτική βάση να **διατίθεται χρόνος** του διδάσκοντος για οδηγίες, επίλυση προβλημάτων κ.λπ. με forum ή chat ή ό,τι...

Η χρήση πρόσθετων στοιχείων

e-portfolio

Συνεργατικό wiki

Blogs

Forum (ποικίλα) και με διάφορες στοχεύσεις (animator ο διδάσκων) – ελεύθερες συζητήσεις (π.χ. στο ΚΕΔΙΒΙΜ με έλεγχο συχνότητας κ.λπ.). Ο ρόλος του ελεγχόμενου forum των σπουδαστών

Η ύπαρξη Κοινοτήτων των φοιτητών (π.χ. στα social media)

Παράδειγμα δραστηριότητας

Στη διεύθυνση

https://www.ted.com/playlists/300/the_love_of_lifelong_learning

θα βρείτε 5 μικρά, διαφορετικά βίντεο (με διάρκεια από 8 έως 17 λεπτά) που αναφέρονται στη Δια Βίου Μάθηση – στην πιο γενική της μορφή.

Καλείστε να δείτε ένα τουλάχιστον από τα βίντεο και να το σχολιάσετε στην αντίστοιχη «Συζήτηση» της πλατφόρμας Open e-class που χρησιμοποιούμε για το μάθημα.

Τα σχόλια σας θα πρέπει να περιστρέφονται γύρω από την άποψή σας για το βίντεο, αν σας φαίνεται «πειστικό», αν σας γεννά σκέψεις για τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζει γενικότερα τη Δια βίου Μάθηση κ.λπ.

Ειδικό θέμα: ακραίες περιπτώσεις

Απόψε αυτοσχεδιάζουμε...

Ειδικό θέμα: αξιολόγηση online με Hot Potatoes

[Home](#) [News](#) [Support](#) [Downloads](#) [Tutorials](#) [Bugs/Updates](#) [FAQ](#)

Hot Potatoes Home Page

Ειδικό θέμα: αξιολόγηση online με το e-class

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Αναζήτηση...

Ενεργά εργαλεία

- Έγγραφα
- Ανακοινώσεις
- Ασκήσεις**
- Βαθμολόγιο
- Γλωσσάριο
- Εννοιολογικός χάρτης
- Εργασίες
- Ερωτηματολόγια

Χαρτοφυλάκιο / / Ασκήσεις / Νέα Άσκηση

Ασκήσεις

Νέα Άσκηση

Επιστροφή

Όνομα: Όνομα Άσκησης

Περιγραφή:

0 ΛΕΞΕΙΣ

Εμφάνιση: ☐ Σε μία μόνο σελίδα ☒ Μία ερώτηση ανά σελίδα με δυνατότητα πλοήγησης

Πολλαπλές δυνατότητες: τράπεζα θεμάτων, επιλογή με κριτήρια, θεματική περιοχή κ.λπ.

Ειδικό θέμα: αξιολόγηση online με το e-class II

Δυνατότητα «γεννήτριας» ερωτήσεων.

Παράδειγμα

Ερώτηση: ποιος ανακάλυψε την Αμερική

Απάντηση 1: ο Χριστόφορος Κολόμβος

Απάντηση 2: ο Βάσκο ντα Γάμα

Απάντηση 3: ο Τζέϊμς Κούκ

Απάντηση 4: ο Φερδινάνδος Μαγγελάνος

Απάντηση 5: ο Ρόαλντ Αμούντσεν

Απάντηση 6: ο Ζακ Υβ Κουστώ

Επιλέγοντας τη σωστή απάντηση και 3 λανθασμένες, μπορούμε να έχουμε 10 διαφορετικά τεστ.

Διαπιστώσεις από τα χαρακτηριστικά των Online εξετάσεων

- Οι δυσκολίες σε μια εξέταση μπορούν να προέλθουν από διάφορες πηγές: πολύ μεγάλη εκφώνηση, πολλές επιλογές απάντησης αληθοφανείς, μικρές διαφορές ανάμεσα στις απαντήσεις (κυρίως όταν αιτιολογούνται).
- Δημιουργήστε μια όσο το δυνατόν μεγαλύτερη Τράπεζα Θεμάτων και βάλτε κριτήρια.
- Προτείνετε περισσότερες ερωτήσεις από όσες μπορούν να απαντηθούν (βαθμολογήστε αναλόγως).
- Βελτιώστε την τράπεζα μετά από κάθε εξεταστική/έτος/ 2 έτη
- Αν έχετε συνεργάτη, δώστε του να ελέγξει την Τράπεζα

Ειδικό θέμα: αξιολόγηση με εργασίες I

ChatGPT

<https://openai.com/blog/chatgpt/>

(**απαγορεύτηκε** στα σχολεία της Ν.Υ. την περασμένη εβδομάδα- [**GPTZero.me**](https://gptzero.me))

ELICIT

<https://elicit.org/>

LEX A.I.

<https://lex.page/>

Copilot (**BONUS για programming**)

<https://github.com/features/copilot>

Ειδικό θέμα: αξιολόγηση με εργασίες II

Μηχανή αναζήτησης σε συνδυασμό με TN

<https://www.perplexity.ai/>

Δημιουργία εικόνων από περιγραφή σε φυσική γλώσσα

<https://openai.com/dall-e-2/>

Σύνοψη

Λέξεις κλειδιά

Εκχώρηση (μερικώς) της ευθύνης του μαθαίνει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες

Δώστε τους δραστηριότητες (πολλαπλώς ωφέλιμο – και ένα είδος αξιολόγησης)

Συνεργασία (των φοιτητών)

Εκμετάλλευση των πόρων του Διαδικτύου

Μικρή συναλλακτική απόσταση

Πειραματισμός – Δοκιμές σε νέου είδους δραστηριότητες και διδακτικές μεθόδους

Εργασία με το padlet

Οι περιττοί αριθμοί να αναφέρουν τα μειονεκτήματα της εξΑΕ

Οι άρτιοι αριθμοί να αναφέρουν τα πλεονεκτήματα της εξΑΕ

<εδώ παρεμβάλλεται η ηλεκτρονική διεύθυνση ενός padlet προετοιμασμένου να δεχθεί τις απαντήσεις 6 διαφορετικών ομάδων. Οι συμμετέχοντες διατυπώνουν την άποψή τους και στο τέλος γίνεται μια συζήτηση σε ολομέλεια>

**Σας ευχαριστώ για την
προσοχή σας...**